

OBLJETNICE

150. GODIŠNICA ROĐENJA RUDOLFA STROHALA

ve se godine 5. travnja navršila 150. godišnjica rođenja, a 21. ožujka 70. obljetnica smrti filologa Rudolfa Strohala.

Rudolf je Strohal rođen u Lokvama u Gorskom kotaru 1856. godine. Diplomu klasične filologije stekao je na zagrebačkome Sveučilištu. Službovaо je kao srednjoškolski profesor u Osijeku, Rijeci i Zagrebu, a neko je vrijeme bio ravnateljem gimnazije u Bjelovaru i Karlovcu. Predavao je hrvatski, grčki i latinski jezik. Uređivao je list Omladina, koji je izdavalo Društvo hrvatskih srednjoškolskih profesora. Bio je redovitim članom Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Preminuo je 1936. godine.

Posebno je zanimljivo njegovo raznovrsono i bogato filološko djelovanje. Uz poznatu raspravu o hrvatskoj dijalektologiji: Hrvatski dijalekti, autorom je mnogobrojnih studija o mjesnim idiomima čakavskoga i kajkavskoga narječja. Skupljaо je narodne pjesme i pripovijetke i objelodanio ih pod naslovom Hrvatske narodne pripovijetke, knjiga 3.

Područje je Strohalova znanstvena zanimanja bila i glagoljica i hrvatskoglagoljska

književnost, a na temelju je toga postala njegova Hrvatska glagolska knjiga. Među brojnim su glagoljskim tekstovima koje je izdao i Vinodolski zakon, Veprinački statut, Cvět mudrosti vsake i dr.

Rudolf se Strohal bavio i književno-povijesnim temama i pitanjima, ali i suvremenim jezikom – autorom je Slovnice za srednje i nalike im škole (1893., Bjelovar), napisane za školske potrebe. To je prva hrvatska slovница napisana Brozovim pravopisom. Brojne metodološke nespretnosti i znanstvene pogreške bile su uzrok tomu da Strohalova slovница nije imala većega odjeka ni utjecaja. Nešto izmijenjeno i poboljšano, prošireno i dopunjeno drugo izdanje izlazi 1928. godine u Zagrebu u dva sveska. Naslovljeno je kao Gramatika današnjega hrvatskoga književnoga jezika, I. dio: Uvod, glasovi i oblici, II. dio: Sintaksa.

Strohalovi su jezični priručnici, i Slovnica i Gramatika, danas zastarjeli i zabačeni. Njegova Gramatika današnjega hrvatskoga književnoga jezika do nedavno nije bila zabilježena na poznatim nam i dostupnim popisima hrvatskih gramatika. Ipak, Rudolf je Strohal zaslužio svoje mjesto u hrvatskom jezikoslovju samim tim što je u svoje doba i na svoj osebujan način uplovio u normativne brzace hrvatskoga književnog jezika.

Jelena Ribarić

50. OBLJETNICA SMRTI PETRA SKOKA

ve se godine navršilo pedeset godina od smrti Petra Skoka, velikoga hrvatskoga jezikoslovca. Simbolično je to što je prvi članak u 1. godištu 1. broja Jezika, O jezičnoj kulturi, napisao Petar

Skok. Članak je itekako zanimljiv i poticajan jer su misli iznesene u njemu svježe i za nas današnjike.

Rodio se Petar Skok 1. ožujka 1881. u Jurkovu selu kod Jastrebarskoga. Još je kao gimnazijalac realke u Karlovcu počeo pisati, o književnosti. Studirao je u Beču romanistiku, germanistiku i indoeuropeistiku,